

Verksamhetsuppföljning *Södra Lapplans pastorat* 2024

Svenska
kyrkan

Innehåll

Kyrkor i Södra Lapplands pastorat	3
Kyrkoherden och Kyrkorådets ordförande	4
Vilhelmina församling	6
Åsele-Fredrika församling	8
Stensele församling	10
Dorotea-Risbäck församling	12
Lycksele församling	14
Norrängskyrkan ssamarbetskyrka med EFS	16
Södra Lapplands pastorat	17
Sjukhuskyrkan	17
Fastighet och hållbarhet	18
Kyrkogårdar och begravningsplatse	20
Begravningspastoral	21

Årsredovisning

Förvaltningsberättelse	23
Grunduppgifter	28
Resultaträkning	29
Balansräkning	30
Eget kapital	32
Kassaflödesanalys	33
Tilläggsupplysningar	34

Verksamhetsuppföljning med årsredovisning för 2024

Foto, inlaga: Alexandra Gelfgren, Svenska kyrkans bildarkiv
IKON. Illustration: Alexandra Gelfgren

Texter: Alexandra Gelfgren, Agneta Thellbro, Mats Nygård,
Södra Lapplands pastorat, Svenska kyrkan.

Svenska kyrkan i Södra Lappland består av fem församlingar som samverkar sedan 2014 under det formella namnet Södra Lapplands pastorat. De samverkande församlingarna är: Dorotea-Risbäck församling, Lycksele församling, Stensele församling, Vilhelmina församling och Åsele-Fredrika församling. Församlingarnas grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Svenska kyrkan i Södra Lapplands pastorat har en gemensam förvaltning för begravningsverksamhet och fastigheter avsedd att stödja församlingarna i sina respektive geografiska områden.

Svenska kyrkan är indelad i både församlingar och stift. Södra Lapplands pastorat hör till Luleå stift som består av församlingarna i Västerbottens och Norrbottens län. Högsta beslutande organ i Svenska kyrkan är kyrkomötet som sammanträder varje år för att besluta i övergripande frågor för hela kyrkans verksamhet.

Nationell nivå i Svenska kyrkan ansvarar bland annat för utbildningsfrågor, ekumeniska relationer, Svenska kyrkan i utlandet, internationell mission och diakoni.

Våra kyrkor i Södra Lappland

Fatmomakke kyrkstad

Fatmomakke kyrkstad är sedan 1820-talet en gemensam kyrkplats för både samer och nybyggare och räknas som mångkulturell kyrkplats utifrån kyrkogångsplikten.

Stensele kyrka

Stensele kyrka byggdes 1886 och är en av Sveriges största träkyrkor. Brandskyddet har i dag begränsat antalet besökare till 800 personer.

Kyrkan har många vackra inventarier. Nämnas kan att här finner du ett av de bäst bevarade exemplaren av drottning Kristinas Bibel.

Örträsk kyrka

Örträsk kyrka tillhör de bäst bevarade i nyklassisk stil i övre Norrland. Den ligger omgiven av skog i utkanten av en mindre tätort. Kyrkan uppfördes 1849 av samme byggmästare, Erik Jonsson, som byggt Vilhelmina kyrka och troligen efter samma ritningar som Axel Almfelt utfört till denna.

Dorotea kyrka

År 1799 fick Bergvattnets kapellag tillstånd att bilda eget pastorat under namnet Dorotea efter Gustav IV Adolfs gemål.

I augusti 1932 brann kyrkan ned till grunden under pågående restaurering. Arkitekt Evert Milles blev den vars förslag skulle ligga till grund för den nya kyrkobyggnaden som invigdes i december 1934.

Åsele kyrka

Åsele kyrka invigdes 1852 av biskop Israel Bergman. 1934 eldhärjades kyrkan och på de kvarstående murarna uppfördes nuvarande kyrka som invigdes 1936. Arbetet utfördes av byggmästare G. S. Moberg efter ritningar av arkitekt Knut Nordenskjöld.

1. Umnäs kyrka 2. Strömsunds kapell 3. Storumans församlingsgård 4. Stensele kyrka 5. Åskilje kyrka 6. Björksele kyrka 7. Lycksele kyrka 8. Norrängskyrkan 9. Forsdalakyrkan 10. Örträsk kyrka 11. Fredrika kyrka 12. Åsele kyrka 13. Dorotea kyrka 14. Risbäcks kyrka 15. Avasjö kapell 16. Latikbergs kyrka 17. Vilhelmina kyrka 18. Saxnäs kyrka 19. Dikanäs kyrka 20. Fatmomakke kyrka

Med kristus i centrum

”Låt oss ha blicken fäst
vid Jesus, trons upphovsman
och fullkomnare.”
Hebreerbrevet 12:2

Som kyrkorådets ordförande är det viktigt att veta att vi gör vårt bästa för pastoratet. Detta har varit styrelsens mål i de skiftande frågor vi hanterat. Pastoratet utgör en helhet av många verksamhetsdelar under namnet Södra Lapplands pastorat. Allt utgår från kyrkans övergripande uppdrag: att göra Kristus känd, älskad och efterföljd.

Avgörande för pastoratets verksamhet är kunnig personal i både ledning och arbete. Vi gläds över den personal vi har men konstaterar att rekrytering till vissa områden är utmanande. Under året har pastoratet haft en tillförordnad kyrkoherde och saknar fortfarande ordinarie präster i några församlingar. Prästbristen i Svenska kyrkan gör rekrytering svår, och vi har löst detta genom att förordna pensionerade präster på längre och kortare perioder. Som tur är har pastoratet goda emeriti som rycker in vid behov.

Psykisk ohälsa bland barn och unga är en påfrestande verklighet för föräldrar och samhälle. Södra Lapplands pastorat har sedan 2022 avsatt medel för att bidra med information och insatser där det behövs. En präst och en handläggare med samisk kompetens arbetar särskilt inom detta område.

Församlingarna utgör grunden i pastoratet och ansvarar för gudstjänst, undervisning, diakoni och mission.

Varje församling har en styrelse, församlingsrådet, som stödjer och följer verksamheten. Pastoratskyrkorådet har stärkt församlingsrådets roll genom utökat ansvar för det lokala arbetet. Deras funktion har i många fall präglats av osäkerhet, men vår förhoppning är att den ökade befogenheten ska tydliggöra deras viktiga roll.

Under året har kyrkorådet haft sju sammanträden. Arbetsutskottet har haft åtta, personalutskottet två och kyrkogårds- och fastighetsutskottet tre.

Kyrkorådets ordförande
Agneta Thellbro

Det nya året, liksom det förra, bär med sig utmaningar som kräver engagemang, kunnighet och ansvar. Vårt fokus måste vara Kristus. Utan den insikten är vårt arbete utan mening. Kyrkans existens vilar på vissheten att Kristus är grunden. Vårt arbete i Hans namn blir också stärkt och välsignat av och genom Honom.

Agneta Thellbro
Kyrkorådets ordförande, Södra Lapplands pastorat

Att tjäna i en osäker värld

Som tf. kyrkoherde befinner
man sig ofta i en situation som
inte känns långsiktig.

Man är en slags nödlösning i väntan på någon annan eller något annat. Men de frågor som ska hanteras och de problem som uppstår måste man försöka lösa på samma sätt som om man vore ordinarie. Och den värld man lever i är ju precis densamma, oavsett vilken tjänst man har i Svenska kyrkan.

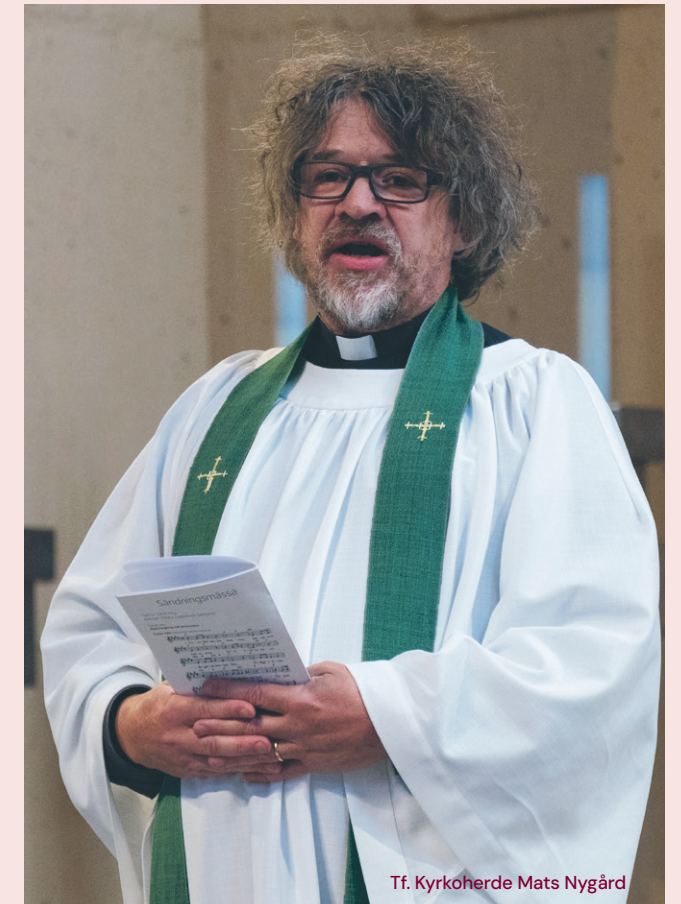
Det är en värld som känns alltmer instabil, både internationellt och i vårt konungarike Sverige. Krig, svält, dödliga sjukdomar, våldsam kriminalitet, droger med mera är faktorer som påverkar oss, även om vi för tillfället personligen inte drabbas av just sådana faror. Men vi vistas i ett samhälle där många människor verkar må sämre och sämre. Psykisk ohälsa är ett område som aktualiseras i allt fler sammanhang.

Psyke (psyche) är ett bibliskt begrepp från de grekiska grundtexterna, som vi kan översätta med vårt svenska ord själ. Den psykiska ohälsan är ett stort, kollektivt samhällssjälsligt fenomen som vi måste göra någonting åt.

Vi har en vision i kyrkan: att göra Jesus trodd, känd och älskad. I Första Johannesbrevet står att läsa:

”Det är vårt ärende: livets ord. Ja, livet blev synligt, vi har sett det och vittnar om det, och vi förkunnar för er det eviga livet, som var hos Fadern och blev synligt för oss.” (1 Joh.)

Johannes beskriver ett ärende, något han kallar ”livets ord”. Det är en tanke som vi alltid måste ha med oss, också i vår tid.

Tf. Kyrkoherde Mats Nygård

Det finns säkert fler människor än undertecknad som fungerar som tillfälliga nödlösningar och som har viktiga uppdrag i tider av psykisk ohälsa. Men Jesus, livets ord, är alltid densamme. Han bistår både den tillfällige gästarbetaren och den som hela livet verkar på sina fäders gårdar. Han botar den sjuke och ger människor hopp i alla tider.

Han är den vi bör vända oss till för vår egen frälsnings skull, och han är den vi bör peka på för våra nödlidande medmänniskor – oavsett om de lider av krigets fasor eller psykisk ohälsa.

Har vi mött honom, och om våra hjärtan har fått uppleva hur Jesus förändrar livet, så vet vi vem som är Frälsare och Herre. Det glömmer vi aldrig!

Mats Nygård
Tf. kyrkoherde, Södra Lapplands pastorat

Vilhelmina Församling

Magisk gudstjänst i Vilhelmina kyrka *inspirerad av Harry Potter*

Lördagen den 12 oktober 2024 förvandlades Vilhelmina kyrka för en kort stund till en magisk plats, inspirerad av världen från Harry Potter. Från utsidan såg kyrkan ut som vanligt en solig oktoberdag, men på insidan möttes besökarna av svävande ljus och uppstoppade ugglor, som församlingsbor hade lånat ut för att skapa en stämningsfull atmosfär.

Idén till den unika gudstjänsten kom från Karolina Lif, organist i Vilhelmina församling, som länge har varit ett stort fan av både Harry Potter-böckerna och filmerna. Musiken från filmerna framfördes av Rose-Marie Winberg och Karolina Lif, medan Kristina Klemetsson läste utvalda avsnitt ur böckerna. Karolina berättar att idén föddes för flera år sedan, men att det inte blivit av förrän nu.

Gudstjänsten började med sången "Gud, du är här i detta rum finns också du", en sång som är välkänd för många av de barn och ungdomar som besökte kyrkan. Maria Berg knöt ihop gudstjänsten med små betraktelser där hon kopplade samman budskap från Harry Potter-böckerna med Jesu ord och perspektiv.

Även 2025 års konfirmander deltog i gudstjänsten, och till stor glädje har i år 100 procent av den möjliga åldersgruppen valt att konfirmera sig.

Det var en speciell stund som uppskattades av både unga och äldre. De glada leendena från besökarna på väg ut ur kyrkan vittnade om en annorlunda och minnesvärd upplevelse.

Harry Potter gudstjänst, Leonard Lif, Kristina Klemetsson, Karolina Lif, Görel Klemetsson, Maria Berg, Rose-Marie Winberg – foto Theodor Lif

Samiska nationaldagen kaffeservering – foto Görel Klemetsson

Fredagsåkning i Granbergsbacken för ungdomar under WWW – foto Görel Klemetsson.

Stickgudstjänst i Vilhelmina församlingshem – foto Karolina Lif

Utställning i Vilhelmina kyrka sommaren 2024, Fatmomakke brudkrona – foto Karolina Lif

Åsele – Fredrika Församling

Lyckad återstart av av konfirmandarbetet i Åsele Fredrika församling

Konfirmandarbetet i Åsele Fredrika församling startades upp igen under våren 2024 med tre träffar i maj och juni. Planeringen inför hösten byggde på att konfirmandträffarna skulle hållas varannan helg i samband med gudstjänst eller mässa.

På grund av förändringar i personalstyrkan hölls träffarna främst på vardagar efter skolan, med vissa träffar kopplade till gudstjänster och en särskild ljusandakt.

Syftet med konfirmandarbetet var att ge ungdomarna en möjlighet att lära sig mer om den kristna tron, känna sig sedda och bekräftade samt delta i en gemenskap där de kunde dela sina tankar och känslor kring livets frågor.

Konfirmanderna fick också reflektera över betydelsen av dopet och bekräfta sitt dop genom konfirmationsmässan.

Under höstterminen 2024 träffades konfirmanderna nästan varje vecka efter skolan i två timmar. Träffarna började med fika och en lägesrunda, följt av samtal, undervisning, lekar och sång med utgångspunkt i Frälsarkransens pärlor. Det ordnades också en konfirmationsresa till Stockholm under tre dagar, där ungdomarna fick fördjupa sin förståelse för kyrkans roll och stärka gemenskapen. Terminen avslutades med en högtidlig konfirmationsmässa på Andra Advent.

Konfirmanderna 2024 i Åsele- Fredrika församling.

Foton från påskfest och sista måltiden tillsammans med våra konfirmander i Åsele – Fredrika församling.

Stensele Församling

Musikalen "Goda Nyheter"

- en modern tolkning av Jesu födelse

Musikalen "Goda Nyheter" framfördes på församlingsgården i Storuman och bjöd på en levande skildring av händelserna kring Jesu födelse. Föreställningen var upplagd som ett nyhetsinslag, där en nyhetsuppläsare fungerade som berättare och ledde publiken genom berättelsen med hjälp av änglarna Mikael och Gabriel. Genom intervjuer med herdar, de vise männen, Maria och Josef fick publiken uppleva de olika perspektiven på det som hände i Betlehem för över två tusen år sedan.

De medverkande körmedlemmarna gestaltade sina roller med hjälp av scenkläder i form av livklädnader och mantlar. De yngsta barnen i kören var klädda som änglar med vita luciaskjortor och vingar, vilket skapade en stämningsfull och visuell effekt. Åtta körmedlemmar från församlingens lilla kör deltog i framförandet, tillsammans med ett tiotal barn från barnkören i Vilhelmina. Föreställningen lockade ungefär 50 besökare till församlingsgården.

Musikalen bjöd på en rik musikalisk variation med bjällrande julkänsla, afrikanska rytmer, svängig disco, soul och orientaliska melodier – en julmusikal som verkligen erbjöd något för alla smaker.

Föreställningen blev en uppskattad upplevelse för både deltagare och publik, med en blandning av tradition och modernitet som skapade en varm julstämning.

GODA NYHETER

KOM OCH LYSSNA!

Julmusikal 2024

Församlingsgården i Storuman 17 december kl. 18.00

Storumans och Vilhelminas barnkörer med solister och skådespelare framför julmusikalen

GODA NYHETER!

Alla varmt välkomna!

Svenska kyrkan | Stensele församling

Fika på Onsdagsträffen. Foto: Katrin Lindberg

Varmkorv på Onsdagsträffen. Foto: Katrin Lindberg

Konfirmander foto Ann-Louise Holmberg Karlsson

Tro och liv foto: Emelie Wilderth Hägglund

Dorotea – Risbäck Församling

Succé för Bingo på hjul under skolavslutningen i Dorotea

Skolavslutningskvällen i Dorotea den 12 oktober 2024 blev en kväll fylld av gemenskap och glädje. Svenska kyrkan i Dorotea Risbäck församling ordnade evenemanget "Bingo på hjul" som lockade både ungdomar och vuxna.

Initiativet började 2023 med en tipspromenad och korvgrillning på torget, vilket blev en succé tack vare samarbete med personal från ungdomsgården, volontärer och polisen. Inför 2024 ville församlingen bredda konceptet och fler från kyrkan kunde hjälpa till, vilket möjliggjorde fler aktiviteter.

Den stora nyheten var "Bingo på hjul" längs Mörttjärnsvägen, en cirka en mil lång skogsbilväg där deltagarna kunde delta med EPA-traktorer, cyklar eller till fots. Vid fem stationer fick deltagarna lösa olika uppgifter, och lösningen på rebusen blev passande nog: "Tuta och kör runt Mörttjärnsvägen."

Mörttjärnsvägen foto Annika Danielsson

I församlingshemmet ordnades en tipspromenad genom huset och flera tävlingar där lagen bland annat fick transportera vatten med en kåsa, bilda namn på byar i kommunen och bygga torn av marshmallows och spaghetti. Kvällen bjöd också på grillad korv och fika, vilket skapade en avslappnad och trivsamt stämning.

Omkring 70 personer deltog under kvällen, med en åldersspridning från barn och ungdomar till vuxna. Samarbete var nyckeln till framgång – kommunen hjälpte till med grilltunnor och ved, bibliotekspersonal flyttade sin arbetstid för att kunna delta och personal från ungdomsgården var aktivt engagerade. Åtta vuxna från församlingen ställde också upp och bidrog till att skapa en trygg och välkomnande atmosfär. Kvällen blev en succé och planen är att återuppta evenemanget nästa år.

Friluftsgudstjänst. Foto Veronica Westerlund

Risbäck skola. Foto: Veronica Westerlund
Foto Veronica Westerlund

Lycksele Församling

Ett centralt uppdrag

Att främja den psykiska hälsan

Under alla möten och samlingar i församlingens verksamheter har en mycket viktig fråga varit central; vårt uppdrag att främja den psykiska hälsan.

Körsång erbjöds till barn, ungdomar, vuxna och äldre. Sången och musiken berikade gudstjänster och konserter, men sången främjar också den psykiska hälsan. Likaså var det med dagledigträffar bland annat i Örträsk, Björksele, Norräng och utanför S:t Mikaelsgården. Gemenskapen främjar den psykiska hälsan, alla blir sedda och lyssnade på. En målsättning i träffarna är att ha låga trösklar och nå även människor som inte är aktiva i församlingen för att erbjuda dem en ingång i kyrkans gemenskap.

Även barn- och ungdomssamlingar samt skolkyrkans aktiviteter tjänar den psykiska hälsan: samtal, undervisning, lekar, övningar i en trygg miljö kan hjälpa till att barn och ungdomar mår bättre.

Så visade församlingen och deras medarbetare Guds kärlek i ord och handling. Diakoni, gudstjänst, undervisning och mission hör ihop. Budskapet, öppenhet, samtal, delaktighet, sång, musik och gemenskap kan hjälpa människor att hitta balans i livet och att växa och mogna i tron. Att tro på Jesus Kristus och att vara en del av kyrkans gemenskap – det är verkligen en hälsofrämjande faktor.

I Lycksele visade sig under året två bärande krafter som bidrar till att Guds rike växer: bön och ekumenik. På olika platser i församlingen möts människor inte bara till gudstjänst på sön- och helgdagar, utan också till bönesamlingar i vardagen. Ganska ofta fick samlingarna en ekumenisk karaktär när deltagare från olika konfessioner möts i förbön, lovsång, samtal och olika aktiviteter.

Sopplunch i Björksele

Aktivitet i skolkyrkan

Konfirmation Foto: Alexandra Gelfgren

Resa till Vindeln

Familjen Nygren sjunger i Margareta kyrkan.

Konfirmation i Lycksele församling

Norrängskyrkan *samarbetskyrka med EFS*

Soul Children i Norrängskyrkan

”Sång, gemenskap och glädje fyller Norrängskyrkan varje vecka.”

Varje vecka fylls Norrängskyrkan av barn och ungdomar som sjunger, skrattar och skapar gemenskap tillsammans. Här finns Soul Children, en verksamhet som samlar tre körer för olika åldrar: Soul Kids (5–9 år), Soul Children (10–15 år) och Soul Teens (16–21 år). Det är en plats där sång och musik möter tro och gemenskap, där barn och unga får utvecklas både musikaliskt och personligt.

Varje samling börjar med fika – en viktig stund där barn och ungdomar från olika skolor får mötas och umgås. Därefter följer en andakt med bibelsamling och bön innan körövningen tar vid. Här övas stämmor och koreografi, men också mod och trygghet i att våga ta plats och utvecklas i olika roller. De yngsta körerna har dessutom inslag av lek för att stärka sammanhållningen och skapa en trygg miljö där alla känner sig välkomna.

Körens mål är tydligt: att genom sång och musik låta barn och unga upptäcka evangeliet om Jesus Kristus, att skapa en trygg plats där de kan växa och utvecklas både musikaliskt och som individer. Körsång ger dessutom många friskfaktorer, som förbättrad självkänsla, gemenskap och en känsla av sammanhang.

Förutom de veckovisa repetitionerna sjunger körerna i gudstjänster, deltar i konserter och medverkar vid olika evenemang, från äldreboenden till stora festivaler. De samarbetar även med gymnasieskolan vid Luciatåg och åker på olika typer av resor. För många barn och ungdomar blir detta minnen för livet!

Soul konsert foto: Alexandra Gelfgren

Sjukhuskyrkan

Vård och omsorg *i hjärtat av Södra Lappland*

Lycksele Lasarett är en central vårdinrättning i Södra Lappland och betjänar ett område stort som Schweiz, med en befolkning på cirka 40 000 invånare. Sjukhuset är känt för sin avancerade medicinska vård, särskilt inom höftprotesoperationer och fetmakirurgi. Dess viktiga roll i regionen förstärks ytterligare av länets ambulanshelikopter, som är stationerad direkt på sjukhuset och redo att rycka ut dygnet runt, året om.

Under det senaste året har sjukhuset genomgått omfattande om- och nybyggnationer för att förbättra infrastrukturen och stärka kapaciteten att erbjuda vård på högsta nivå. En av de mest betydelsefulla förändringarna är återöppningen av BB-avdelningen, vilket har återfört ljudet av nytt liv och hopp till sjukhusets korridorer.

Sjukhuskyrkan i Lycksele spelar en central roll i att erbjuda emotionellt och andligt stöd till både patienter och personal. Ett ekumeniskt team arbetar engagerat för att skapa en känsla av trygghet och gemenskap inom sjukhusets väggar. Trots utmaningar som sjukskrivningar och organisatoriska förändringar har sjukhuskyrkan fortsatt sitt viktiga arbete med att ge tröst och vägledning i svåra stunder.

Det senaste året har dock inneburit förändringar i efterfrågan på kyrkans tjänster. Intresset för traditionella samlingar som Stilla Stund har minskat, vilket har lett till en paus i vissa aktiviteter. Samtidigt har behovet av enskilda samtal och gruppreflektioner ökat, särskilt bland personalen – ett tecken på det fortsatta behovet av själavård i en krävande arbetsmiljö.

Framåt ser sjukhuskyrkan i Lycksele med tillförsikt på framtiden. Med en stark relation till sjukhus-ledningen och en tydlig vision för det kommande året, är teamet redo att möta nya utmaningar med förnyad energi och fortsatt fokus på att möta både de andliga och praktiska behoven hos de de tjänar.

Fastighetsunderhåll och förbättringar under året

Året inleddes med en omfattande vattenskada i Dorotea kyrka efter att en ledning för brandposten frös, vilket orsakade stora skador. Problemet identifierades och åtgärdades för att minimera ytterligare påverkan på byggnaden.

Även Åskilje kyrka drabbades av en skada under året, där ett läckage ledde till en fasadskada. Skadan reparerades för att återställa kyrkans struktur och utseende.

I Umnäs genomfördes en viktig uppgradering av värmesystemet. Den gamla elpannan byttes ut mot en modern luft/vatten-värmepump för att minska risken för driftstopp och förbättra energieffektiviteten. Den beräknade återbetalningstiden för investeringen ligger på cirka 7–8 år.

I Saxnäs kyrka installerades en luft/luft-värmepump för att förbättra uppvärmningen och energieffektiviteten i byggnaden.

Vid Örträsk Prästgård genomfördes en yttre renovering då fasaden målades om, vilket inte bara förbättrade byggnadens utseende utan också bidrog till ökat skydd mot väder och vind.

I Åsele Församlingshem installerades en ny fjärrvärmeväxlare för att förbättra uppvärmningskapaciteten och sänka driftkostnaderna.

Fatmomakke kyrka Foto: Olle Thors

Pastoratets hållbarhetsarbete enligt den fastställda planen för 2023–2026 har legat nere under 2024 men beräknas återupptas under 2025. Målsättningen är att fortsätta implementera strategier för minskad energiförbrukning och ökad långsiktig hållbarhet.

Registrering av kulturhistoriska föremål

Södra Lapplands pastorat har implementerat databasen Sacer för en enhetlig och digital registrering av kulturhistoriskt värdefulla föremål, vilket förenklar förvaltningen och kontrollen av inventarieförteckningar. Detta svarar mot tidigare brist på nationella riktlinjer, vilket lett till olikheter över landet. Sacer bidrar till ett bättre skydd och hantering av kyrkans arv, en tradition som sträcker sig tillbaka till 1571 års kyrkoordning. Projekt Sacer, ett initiativ för att höja kunskapen om och skyddet för dessa inventarier, inkluderar digitalisering av befintliga förteckningar och inventeringar, vilket markerar ett viktigt steg i att bevara kyrkans kulturarv digitalt.

Vacker kalk Foto: Elvira Sten Nilsen

Projektet Barn och ungas psykiska hälsa i Södra Lapplands pastorat

Svenska kyrkan i Södra Lappland fokuserar från 2023 till 2025 på att förbättra den psykiska hälsan bland barn och unga i Södra Lapplands pastorat. Projektet syftar till att stärka deras välmående genom att utveckla hållbara metoder, förebygga psykisk ohälsa och adressera existentiella frågor. Det inkluderar fortbildning för personal inom både kyrkan och den offentliga sektorn, organisering av direktverkande aktiviteter för unga samt föreläsningar för att öka allmänhetens medvetenhet.

Initiativet motiveras av en högre självmordsrisk bland unga i Norrlands glesbygder – ett akut problem som Södra Lapplands pastorat aktivt vill motverka. En av de insatser som genomfördes under året var utbildningen "Alla Barn i Centrum", som stärker föräldrars förmåga att stödja sina barns psykiska hälsa.

Ett värdigt avsked i Svenska kyrkan

Arbetet i begravningsverksamheten har fokuserat på att efterleva den lagstiftning och det regelverk som begravningsverksamheten omfattas av, enligt de riktlinjer som pastoratets fullmäktige beslutat.

Pastoratets begravningsverksamhet strävar även efter att skapa en säker och trygg arbetsmiljö, där genomgång av behörigheter, arbetssätt och utbildningar gjorts under 2024.

Utveckling av kyrkogårdar och begravningsplatser sker kontinuerligt, med fokus på att möta de önskemål och krav som ställs av allmänhet och lagstiftning, gällande gravskick, gravsättning samt skötsel. Som en del i pastoratets hållbarhetsarbete sker succesivt övergången till eldrivna eller andra klimatneutrala drivmedel.

Det dagliga arbetet såväl ute på kyrkogårdar och begravningsplatser samt inom administrationen sker med omsorg för sörjande, besökare samt med respekt för de avlidna. Vi eftersträvar en tillgänglig och serviceinriktad administration som upprätt håller en rättssäker handläggning inom det uppdrag vi har som myndighetsutövande. Fördjupande utbildningar har skett och det sker en löpande genomgång av våra arbetssätt.

Enligt kulturmiljölagstiftningen strävar vi efter att sköta och vårda de kulturmiljöer som våra kyrkogårdar och begravningsplatser utgör, med utgångspunkt i att bevara och vårda det gröna kulturarvet samt att hålla våra kyrkogårdar och begravningsplatser välkomnande.

Gravar Berglunda begravningsplats Foto: Alexandra Gelfgren

Vår målsättning är att det skall vara säkra och trygga miljö att vistas i. Där behov finns förs en dialog med såväl begravningsombud som länsstyrelse eller ytterligare inblandade parter.

Några specifika händelser under året: Översyn av föreståndarnas arbetsområde har lett till förenklat flöde i arbetsledningen. Den partiella avverkningen på Berglunda begravningsplats har påbörjats, pastoratets fokus har legat på att påverka för en så skonsam inverkan som möjligt.

Delar av muren på Lycksele gamla kyrkogård har säkrats och en större renovering som löper de kommande åren har påbörjats. Kulturinventeringar och bevarandeplaner håller på att tas fram, arbete med stensäkerhet har påbörjats, särskilda gravplatser har färdigställts för att kunna tas i bruk på Berglunda- samt på Volgsjö begravningsplatser, trädbeståndet ses ständigt över och ett antal riskträd har tagits ner under året.

Ett värdigt avsked i Svenska kyrkan

Att ta farväl

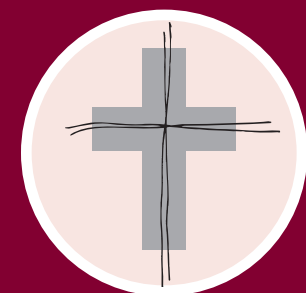
är en av livets stora stunder, fylld av minnen, eftertanke, sorg och hopp.

Begravningsceremonin i Svenska kyrkan är en möjlighet att tillsammans hedra en älskad person och lämna över sorgen till Guds omsorg. Det är en stund för stillhet, där vi får minnas, sörja och tacka för det liv som varit.

Vi strävar alltid efter att möta både den avlidnes och de anhörigas önskemål inom ramen för kyrkans traditioner. Med omsorg och värme ser vi till att begravningen genomförs på ett värdigt och personligt sätt. Våra kyrkor och kapell erbjuder en rofylld plats för avsked, men det finns också möjlighet att hålla ceremonin i en annan lokal om det är önskvärt.

För den som inte är medlem i Svenska kyrkan finns möjlighet att ordna en borgerlig begravning i en neutral lokal. Vi vet att alla sörjer och minns på olika sätt, och därför finns vi här för att stötta och vägleda i val av ceremoni, oavsett trosuppfattning.

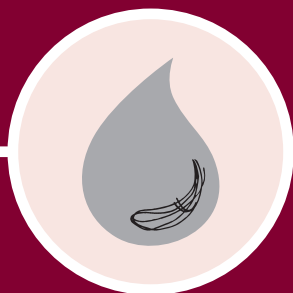
Svenska kyrkan arbetar ständigt med att utveckla och förbättra hanteringen av kyrkogårdar och begravningsprocesser, för att göra det så smidigt och respektfullt som möjligt för de anhöriga. Vårt mål är att skapa en varm och inkluderande stund där alla kan känna sig trygga i sitt avsked.

21

KYRKOGÅRDAR OCH
BEGRAVNINGSPLATSER

Fördelade runt om i
det 26 000km²
pastoratet.

c 4 000

PLANTERINGAR OCH
BEVATTNINGAR

Hanteras av
kyrkogårdsförvaltningen.

c 17 500

GRAVPLATSER

Finns på de 21
kyrkogårdarna och
begravningsplatserna
i pastoratet.

c 42000

PLANTOR

Planteras varje år på
våra kyrkogårdar.

Rosor i Lapplands Pastorat Foto: Alexandra Gelfgren

Berglunda begravningsplats. Foto: Alexandra Gelfgren

Förvaltningsberättelse

Kyrkorådet för Södra Lapplands pastorat överlämnar härmed årsredovisningen för verksamhetsåret 2024

Verksamheten

I Södra Lapplands pastorat (252004–0623) samverkar Lycksele församling (252004–0649), Stensele församling (252002–4957), Vilhelmina församling (252002–5004), Åsele–Fredrika församling (252004–2298) och Dorotea–Risbäck församling (252004–0631).

De fem församlingarna utgör en kyrklig samfällighet enligt lag om Svenska kyrkan och Kyrkoordningen (KO) för Svenska kyrkan. Södra Lapplands pastorat tillhör Luleå stift och utgör mer än hälften av Södra Lapplands kontrakt som omfattar åtta församlingar. (Malå–Sorsele pastorat, Tärna församling och Södra Lapplands pastorat) I likhet med alla församlingar inom Svenska kyrkan har våra församlingar uppdraget att fira gudstjänst, bedriva undervisning, utöva diakoni och bedriva mission – förkortat GUDM.

Hur GUDM ska utövas regleras av pastoratets församlingsinstruktion, (FIN). Den ska ses som ett instrument för stiftets tillsynsuppgift över församlingarna, samtidigt som den ger stiftet insyn i det lokala arbetet. Övrigt arbete inom organisationens ram är ett stöd för och en konsekvens av den grundläggande uppgiften – GUDM. Ändamålet främjas genom att det i församlingarna firas gudstjänst minst en gång i veckan. Därutöver bedrivs ett stort antal aktiviteter som konfirmandundervisning, barn- och ungdomsgrupper, läger, sorgegrupper, besöksverksamhet och själavård för att uppfylla den grundläggande uppgiften. Boende och besökare i församlingarna i alla åldrar nås därutöver genom musikevenemang och retreatar. Ett särskilt riktat ansvar har sjukhuskyrkan.

Pastoratets organisation

Kyrkofullmäktige, är Södra Lapplands pastorats högsta beslutande organ och väljs vid kyrkovalet vart fjärde år. Kyrkofullmäktige består av 29 ordinarie ledamöter som sammanträder minst två ggr per år. Kyrkofullmäktige har att ta ställning till frågor av principiell karaktär, av stor ekonomisk betydelse, omfattande strukturella eller organisatoriska förändringar och investeringar.

Kyrkorådet, valt av fullmäktige, är pastoratets styrelse i enlighet med kyrkoordningen. Kyrkorådet utgörs av 15 ordinarie ledamöter och pastoratets kyrkoherde/ dennes ställföreträdare. Kyrkoråd och kyrkoherde är gemensamt ansvariga för att den grundläggande uppgiften utövas, samt ansvarar för pastoratets förvaltningar för ekonomi, personal, fastigheter och kyrkogårdar och är övergripande tillsynsmyndighet, om ej kyrkofullmäktige beslutar annat. Kyrkorådets utskott, (arbetsutskott, personalutskott och kyrkogårds-/fastighetsutskott) med pastoratets kansli som stöd, utreder, bereder och avger yttranden och förslag i ärenden för vidare handläggning och beslut.

I respektive församling inom pastoratet finns ett församlingsråd vars huvudsakliga uppgifter avser gudstjänstlivet och församlingens kristna gemenskap. Utöver gällande lagstiftning tillämpar pastoratet även inomkyrkliga regelverk och dokument såsom kyrkoordningen (KO), Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB), församlingsinstruktion (FIN) och medelsförvaltningspolicyn.

Begravningsombuden utses av kommunerna för godkännande av Länsstyrelsen. I Storumans kommun/ Stensele församling har Per Daniel Liljegren utsetts som begravningsombud, i Vilhelmina kommun Tarja Eliasson, i Åsele kommun David Häggblad, i Dorotea kommun Patrik Edblom och i Lycksele kommun Umberto Bjuhr. Deras uppgift är att bevaka och agera i frågor som rör begravningsverksamheten för de medborgare som inte är medlemmar i Svenska kyrkan.

Pastoratets funktion

Pastoratet har som pastoralt område det övergripande ekonomiska ansvaret för alla församlingarnas uppgifter och fungerar som ett samverkans- och resursorgan för församlingarna. Beslut om budget och kyrkoavgiftens storlek ska därmed fattas av pastoratets beslutande organ. Man är även arbetsgivare för alla anställda och ansvarar för den fasta egendomen inom pastoratet. Pastoratet får även lämna bidrag till internationell diakoni och mission och får bedriva näringsverksamhet om den har naturlig anknytning till den grundläggande uppgiften.

Svenska kyrkan har på uppdrag av staten huvudmannaskapet för begravningsverksamheten (utom i Stockholm och Tranås), med det ansvar som följer av begravningslagen. Södra Lapplands pastorat svarar för huvudmannaskapet lokalt och en begravningspastoral finns. Ansvaret omfattar de allmänna begravningsplatserna i pastoratet med dess praktiska hantering samt administrationen av begravningsverksamheten. Begravningsverksamhetens intäkter och kostnader särredovisas. Från och med 2017 finns en fastställd gemensam begravningsavgift för hela landet, (utom i Stockholm och Tranås).

Gudstjänster och kyrkliga handlingar	2024	2023	2022	2021	2020
Antal gudstjänstbesökare	15 542	14 608	16 217	10 490	13 691
Antal besökare i kyrkliga handlingar	15 099	13 964	15 945	12 829	11 729
Antal döpta	101	115	137	149	97
Antal konfirmander	95	68	94	67	91

Öppen verksamhet	2024	2023	2022	2021	2020
Antal deltagare i barn och ungdomsverksamhet	2 111	2 499	2 522	1 209	2 791
Antal deltagare i vuxenverksamhet	6 565	6 475	3 794	1 723	4 295
Antal aktiva inträden	49	26	22	29	28
Antal aktiva utträden	106	123	175	260	211

Resultat och ställning

Svenska kyrkans verksamhet finansieras i huvudsak med den kyrkoavgift som medlemmarna betalar via skattsedeln. Kyrkoavgiften i Södra Lapplands pastorat är 1,25 (1,25) kr per hundralapp. Begravningsverksamheten finansieras med en begravningsavgift som är obligatorisk för alla skattskyldiga. Begravningsavgiften uppgick 2024 till 27,7 öre per hundralapp (25,8 öre).

Verksamhetens intäkter uppgick till 99 811 (94 023) tkr. Den största intäktskällan är kyrkoavgiften. Utfallet av kyrkoavgiften för 2024 ökade till 50 893 (48 958) tkr.

Verksamhetens kostnader ökade, till 99 371 (97 024) tkr.

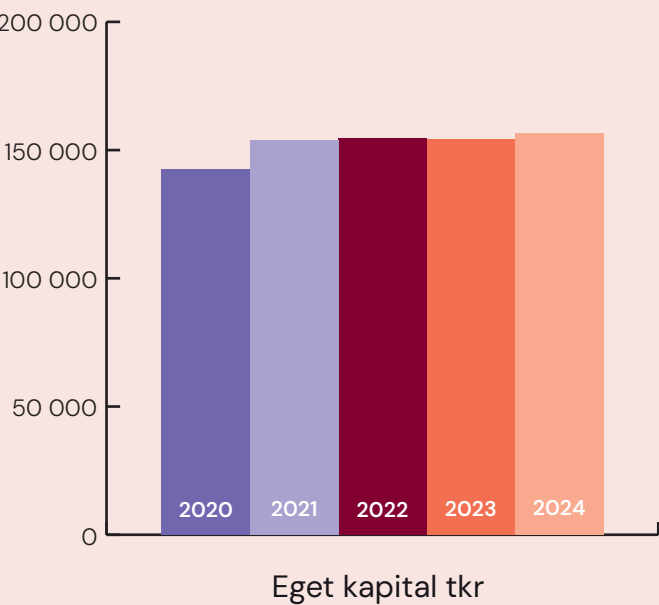
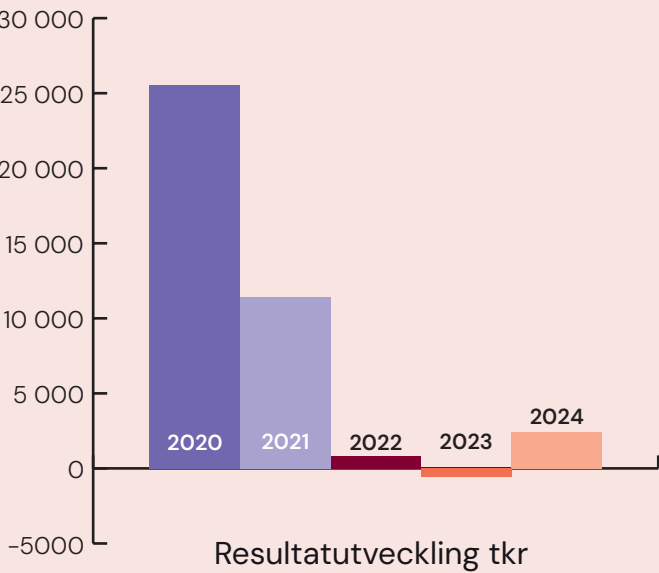
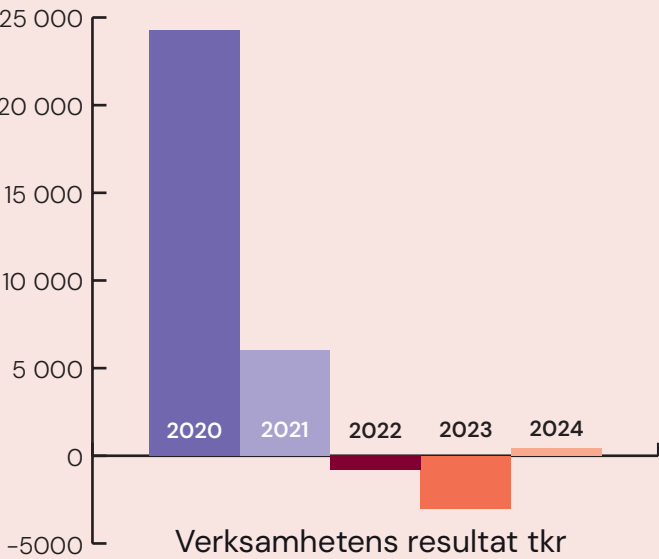
Pastoratet redovisar ett positivt *verksamhetsresultat*, 440 (–3001) tkr.

Resultatet från de finansiella placeringarna uppgick 2024 till 1 986 tkr.

Årets resultat efter finansiella poster uppgår till 2 426 (–561) tkr.

De totala tillgångarna uppgick vid årets slut till 176 661 (175 341) tkr
Bokförda värdet på *anläggningstillgångarna* är 162 399 (158 828) tkr
Bland anläggningstillgångarna finns långfristiga värdepapper till ett bokfört värde av 107 880 (109 963) tkr.
Omsättningstillgångarna – kortfristiga fordringar och likvida medel – uppgick till 14 338 (17 413) tkr.
Eget kapital visar skillnaden mellan samtliga bokförda tillgångar och skulder. Det egna kapitalet ökade med årets resultat 2 426 tkr till 156 465 (154 039) tkr.

Målkapitalet uppgår 2024 till 83 487 tkr.

Flerårsöversikt	2024	2023	2022	2021	2020
Befolkning (antal)	27 292	27 651	28 019	28 298	28 463
Tillhöriga per den 31 dec (antal)	17 317	17 659	18 178	18 639	19 103
Tillhöriga per den 31 dec (%)	63,5	64,2	64,88	65,86	67,12
Kyrkoavgift exkl. stiftsavgift (%)	1,25	1,25	1,25	1,40	1,40
Begravningsavgift (%)	0,277	0,258	0,261	0,253	0,250
Medeltalet anställda	100	100	99	100	97
Verksamhetens intäkter tkr	99 811	94 022	88 686	93 463	108 663
Verksamhetens resultat tkr	440	-3 001	-810	6 042	24 235
Resultat från finansiella investeringar tkr	1 986	2 440	1 617	5 357	1 303
Årets resultat tkr	2 426	-561	807	11 399	25 538
Kyrkoavgift exkl. stiftsavg. tkr	50 893	48 958	46 925	53 497	54 614
Personalkostn./vhet intäkter (%)	64,62	65,4	65,0	60,8	51,4
Av- o nedskrivn./vhet intäkter (%)	6,06	5,6	5,3	5,2	5,3
Målkapital tkr	83 487	83 487	83 487	83 487	83 487
Eget kapital tkr	156 465	154 039	154 600	153 793	142 392
Soliditet (%)	88,57	87,9	88,5	88,5	87,9
Värdesäkring av eget kapital (%)	1,58	-0,4	0,5	8,0	21,9
Likviditet	91,8	105,3	204,3	215,6	111,4

Nyckeltalsdefinitioner.

Kyrko- och begravningsavgift (%)
Anges i procent av den kommunalt beskattningsbara inkomsten.

Personalkostnader/verksamhetsintäkter (%)
Uppgiften beräknas som resultaträkningens personalkostnader dividerat med resultaträkningens summa verksamhetsintäkter.

Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%)
Uppgiften beräknas som resultaträkningens av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.

Soliditet (%)
Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen).

Värdesäkring av eget kapital %
Uppgiften beräknas som årets resultat dividerat med ingående eget kapital.

Likviditet (%)
Uppgiften beräknas som utgående omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder.

Väsentliga händelser under året

Cyberangreppet 2023 gav påverkan även under 2024.

Ekonomihantering, lönehantering och övrig administration påverkades i mycket hög omfattning. Konsekvenserna av cyberattacken var bla ett omfattande arbete med att stämma av, registrera, återregistrera transaktioner, hantering av fakturor som kommit in under tiden som systemen varit stängda och arbeta i kapp, vilket var både tidskrävande och påfrestande. Detta skedde samtidigt som ordinarie verksamhet startade och bokslutsarbetet inleddes. Det krävdes hårda prioriteringar för att arbetet skulle fungera.

Vilhelmina kommuns efterkalkyl avseende åren 2022-23 för det kommunala bidraget gällande Fritidshemmet Prästkragen gav en ej förväntad intäkt på 2 285 929 kr, vilket ger en direkt resultatpåverkan för räkenskapsåret 2024.

Framtida utveckling

Luleå stifts utredning angående en strukturförändring i kontraktet pågår.

Finansiella instrument

Pastoratets riktlinjer för kapitalförvaltning regleras i ett av Kyrkofullmäktige fastställt medelsförvaltningsreglemente. Gällande reglemente antogs 2024 och innehåller bl a regler för portföljsammansättning, avkastningsmål och etiska riktlinjer för förvaltningen.

Miljöinformation

Pastoratet bedriver ingen, enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

Kollekter	2024	2023	2022	2021	2020
Förmedlade rikskollekter tkr	119	122	132	84	72
Förmedlade stiftskollekter tkr	48	45	44	20	28
Förmedlade församlingskollekt tkr	117	107	101	46	36
Församlingskollekt till egen verksamhet	10	13	30	18	20
	294	287	307	168	256

En riks- eller stiftskollekt tas upp till samma ändamål och på samma dag i hela landet/hela stiftet. Kollektändamål och dagar fastställs av Kyrkostyrelsen respektive Domkapitlet. Församlingskollekt beslutas i församlingen. En förmedlad församlingskollekt tas upp till förmån för en annan juridisk person. Förmedlade kollekt tas inte upp i församlingens resultaträkning.

Förvaltade stiftelser

Vilhelmina församling förvaltar en stiftelse, Makarna Solveig och Sam Sundins stiftelse med ett kapital av ca. 1 500 tkr. I Södra Lapplands pastorat förvaltas två stiftelser. Dorotea-Risbäcks församling, Stiftelsen Johan Fjellstedts stipendiefond , med ett kapital av 401 (401) tkr, samt Lycksele församlings Sociala Samfonden, med ett kapital av 34 (62) tkr .

Allmänna uppgifter

Enhetens namn	Södra Lapplands pastorat
Organisationsnummer	252004-0623
Auktoriserad revisor	Katarina Söderberg Ernst&Young

Tilläggsupplysningar

Prästlönetillgångar	2024	2023
Andelar i prästlönetillgångar, antal	23,479	23,479

Kyrkkonto och checkräkningskredit

	2024	2023
Kyrkkonto, behållning	6 501	14 084
Villkorade bidrag		
Orgelfonden, Fatmomakke kyrka invändigt, Barnens julgåva, Samisk kykrokör, Barn och ungdomsverksamhet i Kultsjödalen och Diakonal pastoratsgemensam.		

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not		2024	2023
Verksamhetens intäkter				
Kyrkoavgift			50 893	48 958
Begravningsavgift	2		33 702	30 907
Ekonomisk utjämning	3		4 392	5 733
Utdelning från prästlönetillgångar	4		1 644	1 526
Erhållna gåvor	5		93	161
Erhållna bidrag	6		4 291	2 281
Nettoomsättning	7	8	3 876	3 931
Övriga verksamhetsintäkter			920	525
Summa verksamhetens intäkter			99 811	94 022
Verksamhetens kostnader				
Övriga externa kostnader	8	9	-28 816	-30 335
Personalkostnader		10	-64 508	-61 447
Av- och nedskrivning av materiella anläggningstillgångar	12	13	-6 047	-5 234
Övriga verksamhetskostnader				-7
Summa verksamhetens kostnader			-99 371	-97 023
Verksamhetens resultat			440	-3 001
Resultat från finansiella investeringar	11			
Resultat från finansiella anläggningstillgångar			1 608	1 732
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter			380	723
Räntekostnader och liknande resultatposter			-2	-15
Resultat efter finansiella poster			2 426	-561
ÅRETS RESULTAT			2 426	-561

Balansräkning

TILLGÅNGAR, tkr	Not	2024	2023
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Licenser			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	12	34 148	29 428
Inventarier, verktyg och installationer	13	19 514	15 495
Pågående nyanläggning och förskott			
avseende materiella anläggningstillgångar	14		3 856
		53 662	48 779
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Långfristiga värdepappersinnehav	15	107 880	109 963
Långfristig fordran begravningsverksamhet	2	772	
Övriga långfristiga fordringar	16	85	85
		108 737	110 048
Summa anläggningstillgångar		162 399	158 827
Kundfordringar		358	990
Skattefordringar		76	576
Fordran begravningsverksamhet	2	0	81
Övriga fordringar		1 896	1 024
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17	3 317	42
		5 647	2 713
Kassa och bank	18	8 691	14 700
Summa omsättningstillgångar		14 338	17 413
Summa tillgångar		176 737	176 240

Balansräkning

EGET KAPITAL OCH SKULDER, tkr	Not	2024	2023
Eget kapital			
Balanserat resultat		-154 039	-154 600
Årets resultat		-2 426	561
Summa eget kapital		-156 465	-154 039
Långfristiga skulder			
Gravskötselskuld	19	-4 653	-4 794
Skuld begravningsverksamhet	2	0	-822
Övriga skulder			
Summa långfristiga skulder		-4 653	-5 616
Kortfristiga skulder			
Skuld begravningsverksamhet	2	-822	0
Leverantörsskulder		-2 691	-2 128
Gravskötselskuld	19	-619	-631
Skatteskulder			
Övriga skulder	20	-2 117	-2 555
Villkorade bidrag	21	-673	-675
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	22	-8 696	-10 595
Summa kortfristiga skulder		-15 618	-16 584
Summa eget kapital och skulder		-176 736	-176 239

Eget kapital

	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Eget kapital 1 januari 2023	153 793	807	154 600
Justerad ingående balans 2023-01-01			
Omföring av föregående års resultat	807	-807	807
Årets resultat		-561	-561
Utgående balans 31 december 2023	154 600	-561	154 039

	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Ingående balans 1 januari 2024	154 600	-561	154 039
Justerad ingående balans 2024-01-01			
Omföring av föregående års resultat	-561	561	-561
Årets resultat		2 426	2 426
Eget kapital 31 december 2024	154 039	2 426	156 465

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr	2024	2023
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	760	-3 001
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		
Av- och nedskrivningar	6 047	5 234
Ökning/minskning av avsättningar		
Resultat vid försäljning av immateriella och materiella anläggningstillgångar	-406	-59
Erhållen ränta	380	723
Erhållen utdelning	1 607	1 732
Erlagd ränta	-2	-15
Övriga poster som inte ingår i kassaflödet		
Summa justeringar	7 626	7 615
Betald inkomstskatt avseende näringsverksamhet	0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet	8 386	4 614
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital, långfristig gravskötselskuld och ändamålsbestämda medel		
Minskning/ökning av kortfristiga fordringar	-3 757	334
Ökning/minskning av kortfristig skulder	-152	612
Minskning/ökning av långfristig fordran till begravningsverksamheten	-771	81
Ökning/minskning av långfristig gravskötselskuld	-141	-29
Ökning/minskning av långfristig skuld till begravningsverksamheten	-822	822
Kassaflöde från den löpande verksamheten	2 743	6 434
Investeringsverksamheten		
Förvärv/tillverkning av materiella anläggningstillgångar	-10 929	-10 333
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	406	67
Förvärv av finansiella placeringar	2 083	-10 298
Försäljning av finansiella placeringar		
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-8 440	-20 564
Finansieringsverksamheten		
Upptagna lån		
Amortering av lån		
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0
Årets kassaflöde		
Likvida medel vid årets början	14 700	28 830
Förändring inom likvida medel	-6 007	-14 130
Likvida medel vid årets slut	8 693	14 700
Specifikation av likvida medel vid årets slut		
2024	2024	2023
Kassa och bank	8 691	14 700
Kortfristiga placeringar	0	0
8 691	14 700	

Södra Lapplands pastorat
252004-0623

Tilläggsupplysningar

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisning för församlingar och pastorat upprättas enligt årsredovisningslagen (1995:1554), begravningslagen (1990:1144) och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Kyrkostyrelsens redovisningsråd för Svenska kyrkan (KRED). Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Kyrkoavgift och begravningsavgift

Svenska kyrkans huvudentäkt utgörs av kyrkoavgiften. I enlighet med lag om avgift till registrerat trossamfund får Svenska kyrkan statlig hjälp med uppbörd, taxering och indrivning av kyrkoavgiftsmedlen. Det slutliga utfallet av kyrkans avgiftsunderlag erhålls först två år efter avgiftsgrundande år och därför är Svenska kyrkan berättigad att uppbära ett förskott från staten, fördelat med en tolftedel per månad. Samtidigt med utbetalningen av förskottet sker en avräkning av det slutliga avgiftsunderlaget två år tillbaka. Kyrkoavgiften intäktsredovisas i takt med utbetalningarna från staten.

Sedan 2017 gäller enhetlig begravningsavgift i hela landet förutom i Stockholms och Tranås kommuner. Församlingar och pastorat, det vill säga begravningshuvudmännen, erhåller för året den begravningsavgift som fastställts av Kammarkollegiet, vilken i sin tur baseras på det preliminära kostnadsunderlag som huvudmännen redovisat till kollegiet. Den i resultaträkningen redovisade begravningsavgiften motsvarar det faktiska kostnadsunderlaget d.v.s. det belopp som erfordrats för att bedriva årets begravningsverksamhet. Se även begravningsverksamhetens särredovisning, not 2.

Erhållna gåvor, bidrag och offentliga bidrag

Erhållna gåvor redovisas som intäkt i den period de mottagits. Bidrag och offentliga bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar har reducerat anskaffningsvärdet på dessa tillgångar.

Leasing

All leasing redovisas som operationell leasing, d.v.s. leasingavgifterna (inklusive en första förhöjd avgift) redovisas som intäkt/kostnad linjärt över leasingperioden. Detta gäller avsett om församlingen/pastoratet är leasetagare eller leasegivare. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Ersättning till anställda

Löpande ersättningartillanställdaiformavlöner,socialaavgifterochliknandekostnadsförsitaktmedattde anställda utför tjänster. Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificeras som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

Inkomstskatt

Församlingens inskränkta skattskyldighet regleras i 7 kap. inkosmtskattelagen (199:1229). Högsta förvaltningsdomstolen har i en dom den 9 februari 2021 fastställt att Svenska kyrkans nationella nivås tillhandahållande av IT-tjänster och administrativa tjänster till Svenska kyrkans församlingar, kyrkliga samfälligheter och stift inte utgör näringsverksamhet. Högsta förvaltningsdomstolens domskäl är principiellt utformade och domen har generell räckvidd och kan tillämpas på alla typer av tillhandahållanden som sker mellan olika enheter inom trossamfundet Svenska kyrkan i syfte att bedriva Svenska kyrkans verksamhet. Det innebär att från och med första januari 2021 kan de enheter som fakturerar andra inomkyrkliga enheter göra detta moms- och skattefritt. Detta gäller för transaktioner mellan inomkyrkliga enheter (församlingar, pastorat, stift, nationell nivå).

I den mån församlingen bedriver näringsverksamhet är huvudregeln att näringsverksamheten är skattepliktig. Näringsverksamhet kan undantas från skatteplikt om den har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet eller är hävdvunnen finansieringskälla. Även normalt sett skattepliktig verksamhet kan i vissa fall undantas från beskattning om huvudsaklighetsprincipen är tillämplig.

Vid fastighetsinnehav kan fastighetsinkomsten undantas från beskattning om fastigheten till mer än 50 % används för att främja det allmännyttiga innehållet alternativt att hyresinkomsten har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet.

Församlingen är befriad från inkomstskatt i sin ideella verksamhet eftersom den uppfyller kraven som samhällsnyttig enligt skattelagstiftningen.

Materiella anläggningstillgångar

I församlingen/pastoratet finns materiella anläggningstillgångar redovisade enligt två olika definitioner i K3: Som grundregel gäller att materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomisk fördelar/kassaflöde). För ideell sektor gäller att materiell anläggningstillgång också omfattar fysisk tillgång som innehas för det ideella ändamålet även om grundregeln inte är uppfylld.

De flesta anläggningstillgångar har klassificerats enligt den senare regeln då församlingens ändamål är religiös verksamhet.

Nedskrivningsprövning sker alltid för sådana tillgångar som inte längre uppfyller något av kraven ovan för att definieras som materiella anläggningstillgångar.

Inventarier med ett anskaffningsvärde under 50% av prisbasbeloppet har utifrån väsentlighetsbedömning redovisats som kostnad.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod. Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod tillämpas.

Mark, med undantag för begravningsverksamhetens mark, har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av. Begravningsplatsens mark skrivs av på 50 år.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Kyrkogårdsmark	50år
Markanläggning	20år
Byggnader	Komponent 15–80 år
Bilar	5år
Datautrustning	Direkt
Övriga inventarier, installationer och verktyg	5–10år

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar

När det finns indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som sedan tidigare skrivits ned görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Materiella anläggningstillgångar skrivs ned efter två huvudmetoder beroende på grunden för klassificering som materiell anläggningstillgång. Materiella anläggningstillgångar som används för att ge ekonomiska fördelar/positivt kassaflöde skrivs ned enligt reglerna i K3, kap. 27. De materiella anläggningstillgångar som innehas för det ideella ändamålet skrivs ned enligt kap. 37, där det finns en grund- och en förenklingsregel. Tillämpad metod för nedskrivningar beskrivs i förekommande fall i not.

Finansiella instrument

Finansiella intrument redovisas enligt reglerna i K3 kap. 11 vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärdet.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när församlingen/pastoratet blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförts och församlingen/pastoratet har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Långfristiga värdepappersinnehav

Innehav i posten innehas på lång sikt och redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas posten fortsatt i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde på balansdagen. De räntebärande tillgångarna redovisas i efterföljande redovisning till upplupet anskaffningsvärde.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas betalas in efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innhas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och markn adsvärde .

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallodagen periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallodagen det redovisade beloppet och det belopp som ska åte rbe talas.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamhet, investeringsverksamhet eller finansieringsverksamhet. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificeras, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid om högst tre månader som är noterade på en marknadsplats.

Not 2 Begravningsverksamhet

Södra Lapplands pastorat är huvudman för begravningsverksamheten inom dess geografiska område. Begravningsverksamheten finansieras av begravningsavgiften. Begravningsavgiften får inte användas till annat än de uppgifter som anges i begravningslagen.

Begravningsverksamhetens särredovisning			
Belopp i tkr		2024	2023
Verksamhetens intäkter			
Begravningsavgift- erhållet för året		32 930	31 729
Övriga intäkter		2 266	1 640
Summa verksamhetens intäkter		35 196	33 369
Verksamhetens kostnader			
Personalkostnader		-18 011	-15 949
Övriga kostnader		-12 579	-12 736
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-4 215	-3 641
Summa verksamhetens kostnader		-34 805	-32 326
Finansiella poster			
Ränteintäkter			
Räntekostnader		-1162	-221
Begravningsverksamhetens överskott/underskott		- 771	822
Justeringar för rättelser av tidigare år inom Eget kapital			
Årets överskott/underskott enligt särredovisningen		- 771	822
Rättelsepost för tidigare år			
Summa ackumulerat över-/underskott för året inklusive rättelse -		771	822
Begravningsavgift redovisad i resultaträkningen			
		2024	2023
Begravningsavgift- erhållet för året		32 930	31 729
Avgående överskott/tillkommande underskott enligt särredovisningen		771	-822
Summa begravningsavgift redovisad i resultaträkningen		33 701	30 907
Huvudmannens fordran/skuld avseende begravnignsverksamheten			
		2024	2023
Ingående fordran (+)/skuld (-)		-741	-954
Reglering 2021-års över-/underskott		0	
Reglering 2022-års över-/underskott		-81	1 035
Årets överskott (-)/underskott (+)		771	-822
Justeringar för rättelser av tidigare år inom Eget kapital			
Utgående fordran (+)/skuld (-)		-51	-741
Varav långfristig fordran (+)/skuld (-)		772	-822
Varav kortfristig fordran (+)/skuld (-)		-822	81
Tillgångar som nyttjas av begravningsverksamheten			
Begravningsverksamhetens förfogar över tillgångar för 32 491 726 kr vilket motsvarar 60 % av huvudmannens materiella anläggningstillgångar.			

Not 3 Ekonomisk utjämning

Alla församlingar och pastorat omfattas av ett inomkyrkligt utjämningsystem. Syftet med utjämningen är att omfördela en del av kyrkoavgiften och därigenom bibehålla möjligheten till en rikstäckande kyrklig verksamhet. Kyrkomötet beslutar om kriterierna för utjämningen.

Not 4 Utdelning från prästlönетillgångar

Södra Lapplands pastorat har 23,479 (23,479) andelar i avkastningen från de stiftsvis förvaltade prästlönетillgångarna. Prästlönетillgångarna är stiftseliknande förmögenheter. Minst 50 % av avkastningen går till andelsägande församlingar och pastorat och resterande går till det inomkyrkliga utjämningsssystemet. Andelarna innebär inget inflytande i förvaltningen och går ej heller att ärendläta

Not 5 Erhållna gåvor

	2024	2023
Gåvor redovisade i resultaträkningen		
Församlingskollekter till egen verksamhet	10	13
Gåva till församlingens verksamhet	83	148
	93	161

Not 6 Erhållna bidrag

	2024	2023
Kyrkoantikvarisk ersättning	0	348
Kyrkounderhållsbidrag	72	23
Övriga bidrag från stiftet	316	283
Driftbidrag till kyrkans förskola	3 030	564
Arbetsmarknadsbidrag	652	584
Bidrag till egen specificerad verksamhet		
Övriga bidrag	221	479
	4 291	2 281

Efterberäkning av driftbidrag från Vilhelmina kommun avseende åren 2022-23 till kyrkans fritidshen gav en oförväntad intäkt på 2 286 tkr med direkt resultatpåverkan räkenskapsåret 2024

Not 7 Nettoomsättning

	2024	2023
Gravskötselintäkter	2 433	2 430
Tillhandahållande av tjänster till inomkyrkliga enheter	0	0
Hysesintäkter	247	326
Deltagaravgifter	111	200
Intäkter från näringsverksamhet		
Övriga intäkter	1 084	975
	3 876	3 931

Not8 Operationella leasingavtal

Uppgifter som leasetagare	2024	2023
Förfaller till betalning inom ett år	700	123
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	1 000	1 000
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	751	349
Allmän beskrivning		
Den operationella leasingen utgörs i allt väsentligt av hyrda kopiatorer och lokaler.		
Uppgifter som leasegivare	2024	2023
Förfaller till betalning inom ett år	335	310
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	1 500	1 500
Under perioden erhållna leasingavgifter	247	314

Allmän beskrivning
Leasingavgifterna avser hyror för lägenheter.

Not 9 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

Auktoriserade revisorer	2024	2023
Katarina Söderberg Ernst&Young		
Revisionsuppdrag	114	106
Övriga valda revisorer		
Revisionsuppdrag	6	4
	120	110

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på församlingens eller pastoratets revisorer att utföra, rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter.

Not 10 Personal

Medelantalet anställda	2024	2023
Kvinnor	61	57
Män	39	43
	100	100

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp, 28 650 kr (26 250 kr). Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2006:11.

Könsfördelning i kyrkorådet, antal på balansdagen	2024	2023
Kvinnor	9	8
Män	6	7
Könsfördelning bland ledande befattningshavare, antal på balansdagen		
Kvinnor	4	6
Män	3	4
Kvinnor i kyrkoråd/ledande befattning totalt	13	14
Män i kyrkoråd/ledande befattning totalt	9	11

Löner, arvoden och andra ersättningar	2024	2023
Ledamöter i kyrkoråd samt kyrkoherde	1 488	1 377
Anställda	44 374	43 335
	45 862	44 712

Arvoden till förtroendevalda i kyrkofullmäktige, kyrkoråd, församlingsråd m. fl. organ redovisas i resultaträkningen på raden Personalkostnader.

Arbetsmarknadsbidrag	2024	2023
Under året erhållet arbetsmarknadsbidrag	652	584

Ersättning till ordföranden i kyrkoråd	2024	2023
Till ordföranden i kyrkorådet har ersättning utgått med	82	65

Pensionskostnader och andra sociala avgifter	2024	2023
Pensionskostnader exkl. särskild löneskatt	2 712	2 433
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	14 224	13 260
	16 936	15 693

Särskilt om avgångsvederlag
Södra Lapplands pastorat har inga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Not 11 Resultat från finansiella investeringar

Resultat från finansiella anläggningstillgångar	2024	2023
Utdelning	1 608	1 732
	1 608	1 732
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	2024	2023
Räntor	380	723
	380	723

Anläggningstillgångar som inte får redovisas i balansräkningen

Församlingen innehar tillgångar som enligt kulturmiljölagen (SFS 1988:950, 4 kap) ska bevaras, förtecknas och vårdas enligt lagens regler. Tillgångarna finns upptagna i särskild förteckning. Det går inte att koppla tillgångarna till mätbara ekonomiska fördelar i framtiden och postens anskaffningsvärde eller värde kan inte mätas på ett tillförlitligt sätt.

Not 12 Byggnader och mark

	2024	2023
Ingående anskaffningsvärde (+)	124 916	122 691
Inköp (+)	7 322	2 477
Försäljningar och utrangeringar (-)		-252
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	132 238	124 916
Netto anskaffningsvärde	132 238	124 916
Ingående avskrivningar (-)	-95 445	-93 192
Försäljningar och utrangeringar (+)		252
Årets avskrivningar (-)	-2 603	-2 505
Utgående ackumulerade avskrivningar	-98 048	-95 445
Ingående nedskrivningar (-)	-42	-42
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-42	-42
Utgående redovisat värde	34 148	29 429

Not 13 Inventarier, verktyg och installationer

	2024	2023
Ingående anskaffningsvärde (+)	53 800	51 325
Inköp (+)	7 597	4 001
Försäljningar och utrangeringar (-)	-1 671	-1 526
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	59 726	53 800
Netto anskaffningsvärde	59 576	53 800
Ingående avskrivningar (-)	-38 305	-37 094
Försäljningar och utrangeringar (+)	1 671	1 519
Årets avskrivningar (-)	-3 428	-2 729
Utgående ackumulerade avskrivningar	-40 062	-38 304
Utgående redovisat värde	19 514	15 496

Not 14 Pågående nyanläggning och förskott avs. materiella anläggningstillgångar

	2024	2023
Ingående balans (+)	3 856	0
Utgifter under året (+)		3 856
Under året färdigställda tillgångar (-)	-3 856	
Utgående balans	0	3 856

Not 15 Värdepappersinnehav

	Redovisat värde	
Värdepappersinnehav (tkr)	2024	2023
Långfristiga värdepappersinnehav		
Noterade aktie och räntefonder	107 390	109 473
Onoterade långfristiga placeringar	490	490
Övriga långfristiga placeringar		
Summa värdepappersinnehav	107 880	109 963

Marknadsvärde	150 571	148 788
Förändring av långfristiga värdepappersinnehav	2024	2023
Ingående anskaffningsvärden	113 786	103 487
Investeringar under året (+)		10 298
Omklassificering (+/-)		
Försäljningar/avyttringar (-)	-2 083	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	111 703	113 785
Ingående nedskrivningar (-)	-3 823	-3 823
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-3 823	-3 823
Utgående redovisat värde	107 880	109 962

Not 16 Långfristiga fordringar

	2024	2023
Ingående anskaffningsvärden	85	85
Tillkommande fordringar		
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	85	85
Utgående redovisat värde	85	85

Not 17 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2024	2023
Förutbetalda hyror	95	0
Försäkringspremier	764	
Upplupna ränteintäkter		
Övriga poster	2 458	42
	3 317	42

Not 18 Kassa och bank

Av behållningen på kassa och bank utgör 6501 (14084) tkr behållning på det s.k. kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå. De regelverk som styr kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.

Södra Lapplands pastorat har en beviljad checkräkningskredit på 0 (0) tkr.

Not 19 Gravskötselskuld

Långfristig gravskötselskuld	2024	2023
Begravningsverksamhetens åtaganden	24	50
Församlingens/pastoratets åtaganden (serviceverksamhet)	4 629	4 744
	4 653	4 794
Kortfristig gravskötselskuld		
Begravningsverksamhetens åtaganden	25	32
Församlingens/pastoratets åtaganden (serviceverksamhet)	593	598
	618	630
Andel av gravskötselskulden som förfaller senare än 5 år efter balansdagen		
Begravningsverksamhetens åtaganden	2	2
Församlingens/pastoratets åtaganden (serviceverksamhet)	2 745	1750
	2 747	1 752

Skötselåtaganden påbörjade före år 2000 utgör begravningsverksamhet medan åtaganden påbörjade från år 2000 utgör åtaganden för Södra Lapplands pastorat (serviceverksamhet).

Not 20 Vidareförmedlade bidrag

	2024	2023
Ingående skuld	259	263
Under året mottagna bidrag	553	532
Under året förmedlade bidrag (-)	-602	-536
Utgående skuld	210	259

Not 21 Villkorade bidrag

	2024	2023
Ingående balans	-674	-695
Erhållet under året (+)	-8	-18
Inspråktaget under året (-)	9	39
Summa utgående balans	-673	-674

Not 22 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2024	2023
Upplupna semesterlöner	-3 145	-2 625
Upplupna sociala avgifter	-982	-884
Upplupna pensionskostnader	-2 613	-2 433
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-1 956	-4 330
	-8 696	-10 272

Not 23 Likvida medel

Specifikation av likvida medel vid året slut	2024	2023
Bank	8 691	14 700
Summa	8 691	14 700

Vi försäkrar att årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och ger en rättvisande bild av Södra Lapplands pastorats ställning och resultat samt att förvaltningsberättelsen ger en rättvisande översikt av utvecklingen av församlingens verksamhet, ställning och resultat och beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som pastoratet står inför.

Agneta Thellbro, kyrkorådets ordförande Else Westerlund

Pierre Danielsson Ulla Sundberg

Ulrika Gustafsson Carina Nygren

Gunilla Pettersson Olov Wärnick

Magnus Lindborg Birgitta Jonsson

Lisbeth Aronsson Tony Mannelqvist

Kerstin Unée Melander Lars Göran Nilsson

Vakant, vice ordförande Mats Nygård, tf. kyrkoherde

Vår revisionsberättelse har avgivits den 2025

Katarina Söderberg, Ernst&Young, auktoriserad revisor

Anna-Carin Jonsson Bengt Henriksson